

Verslag tweede Fiscale Conferentie Tax Talents

K. Schoonderwoerd en R. Spriensma¹

Verslag van de tweede Fiscale Conferentie Tax Talents, gehouden op 18 en 19 januari in Conferentiecentrum Woudschoten te Zeist.

1. Inleiding

De Fiscale Conferentie Tax Talents is een conferentie, georganiseerd door de NOB en de Belastingdienst, voor tien jonge talentvolle medewerkers van de Belastingdienst/ministerie van Financiën en tien jonge talentvolle fiscaal adviseurs. Gedurende twee dagen worden tijdens deze conferentie vier verschillende actuele fiscale thema's besproken en gaan de deelnemers met elkaar en de inleiders in discussie aan de hand van diverse stellingen. De vier thema's die dit jaar aan bod zijn gekomen, zijn: i) de nieuwe economie, ii) complexiteit, iii) Big Data en iv) de relatie tussen de belastinginspecteur en de belastingadviseur. Alle thema's werden ingeleid door één of meerdere inleiders uit allerlei hoeken van deze vier speelvelden. Daarna volgden discussies tussen de sprekers, panelleden en de deelnemers onder leiding van prof. dr. mr. D.S. Smit² zijn, die optrad als conferentieleader.

2. De Nieuwe Economie

Het eerste thema dat aan bod komt tijdens de conferentie is 'de nieuwe economie'. Rogier Vanhorick³ begint zijn inleiding met de constatering dat Nederland ver⁴ achterloopt met het belastingstelsel zoals wij dat nu kennen. Wanneer we naar de toekomst van ons belastingstelsel willen kijken, zouden we een blik kunnen werpen op verschillende belastingssystemen in het Midden-Oosten. Hier heeft men het tijdperk van papieren belastingaangiften geheel overgeslagen, waardoor men daar nu op dit punt voorloopt op bijvoorbeeld Nederland. Dat Nederland een achterstand heeft, komt volgens Vanhorick, vooral door de langzame adoptie aan de technologische ontwikkelingen. Dit is niet nodig, deze ontwikkelingen liggen namelijk recht onder onze neus. Hij stelt dat innovatie niet altijd ingewikkeld hoeft te zijn. Het probleem is dat 'wij'⁵ niet verder kijken dan de normale patronen die we gewend zijn, door 'de ouderwetse belastingbril'. "Ons brein is nou eenmaal zo geprogrammeerd."

Vanhorick concretiseert zijn inleiding met enkele voorbeelden waar aanpassing van het belastingstelsel duidelijk nodig is. Hiervoor noemt hij twee nieuwe business modellen waarbij

¹ Masterstudenten Fiscale Economie en Fiscale Recht aan Tilburg University

² EY afdeling EU Tax services en hoogleraar Tilburg University

³ Global (digital) leader indirect tax Deloitte

⁴ Zo'n 20 tot 25 jaar

⁵ 'wij': de samenleving op zich. Daarbij dus ook de fiscale branche.

het huidige omzetbelastingstelsel niet meer aansluit. Als eerste noemt hij het model waarbij gebruik wordt gemaakt van 3D printers. Hierdoor kan iedereen thuis zelf producten 'printen'. De hele supply chain valt weg, waardoor geen omzetbelasting kan worden geheven, althans niet op de traditionele manier. Daarnaast dalen de producten in waarde, omdat iedereen deze zelf kan printen. De af te dragen omzetbelasting over deze producten wordt hierdoor minder wanneer het huidige systeem nog gebruikt zou worden.

Het tweede business model dat Vanhorick noemt is het peer-to-peer businessmodel. Bij dit businessmodel biedt een onderneming een platform voor particulieren om diensten aan te bieden aan andere particulieren. Het bieden van dit platform kan in het huidige btw-stelsel niet of in ieder geval veel lastiger belast worden. Er is namelijk niets waarvoor betaald wordt aan het platform. Vanhorick noemt het volgen van de geldstroom als een oplossing om het belastingstelsel aan te laten sluiten bij de nieuwe businessmodellen.

Vanhorick gaat in dit verband ook in op de vraag waarom specifiek de fiscale branche nog steeds achterloopt met betrekking tot (aanpassing aan) technologische ontwikkelingen. Hij stelt dat de denkwijze van de maatschappij als belemmering naar voren komt. De 'oude garde' handelt vaak alsof zij zeggen: "stop, ik wil deze nieuwe technologie niet." Doordat deze 'oude garde' de nieuwe technologieën niet omarmt en de jongere generaties wel, ontstaat ontwijking van de maatschappij. Echter, de mogelijkheden die de nieuwe technologieën bieden, zorgen er uiteindelijk voor dat ook fysiek geïnnoveerd kan worden. Hierdoor is het niet nodig om 'tegen' deze technologieën in te gaan. Zoals Neelie Kroes⁶ in haar speech 'Why the digital economy matters' zei: "there is no separate digital economy, we have an economy that is digital." Het kan niet meer ontkend worden dat ons belastingstelsel moet worden aangepast.

Hij sluit af met de geruststellende conclusie dat het vak van de belastingadviseurs en inspecteurs niet zal verdwijnen. Het vak zal wel veranderen door nieuwe technologische ontwikkelingen, echter de technologie kan nooit de menselijke kant van het vak overnemen. "Stop racing *against* technology, start racing *with* technology!"

Plenaire discussie

Na de inleiding van Rogier Vanhorick volgt een plenaire discussie onder leiding van Jan Maarten Slagter⁷ samen met de panelleden Norbert Fuhler,⁸ Rogier Vanhorick en Charif Guemmout.⁹ Hierbij wordt onder andere ingegaan op de positie van de peer-to-peer business modellen. Waarbij Guemmout als vertegenwoordiging van Uber BV ingaat op de stelling of er sprake is van schijnzelfstandigheid bij deze platformorganisaties. Waar Fuhler opmerkt dat dit geen nieuw probleem is, gelet op de PTT-postbodes, stelt Guemmout dat zelfstandigheid een nieuwe betekenis heeft gekregen in deze veranderende tijd. Hij vindt dat er een duidelijke definitie

⁶ Speech tijdens, Handelsblatt Conference 'TK-Gipfel 2014', Düsseldorf, 26 March 2014

⁷ CEO IBFD

⁸ Fiscaal coördinator bij Economische Zaken en Klimaat

⁹ EAMA Transfer Pricing and corporate Income Tax Strategy & planning Lead - Uber bv

moet zijn die in alle verschillende wetten wordt gebruikt. Verder noemt hij de volgende oplossingen voor de vraag of bij een peer-to-peer businessmodel sprake is van (schijn)zelfstandigheid of niet: stel nieuwe regelgeving op voor mensen die tussen de zzp'er definitie en de werknemer definitie vallen.

De discussie gaat verder over de manier van de huidige belastingheffing in Nederland en hoe dit aansluit op de steeds meer digitaal wordende wereld en hoe we hierin (binnen Europa) mee kunnen innoveren.

De discussie wordt afgesloten met de stelling dat het een hele interessante tijd is om met het fiscale vak bezig te zijn vanwege alle ontwikkelingen die er gaande zijn. Verder wordt iedereen gestimuleerd om zich te mengen in het (fiscale) maatschappelijke debat.

3. Complexiteit

Het onderwerp complexiteit wordt ingeleid door drie verschillende inleiders, die ieder vanuit een eigen perspectief (wetgevend-, maatschappelijk- en rechterlijkperspectief) het onderwerp benaderen. Joris Wouters¹⁰ trapt af met een inleidend betoog vanuit het perspectief van de wetgevende macht. Het fiscale vak is complex en een vereenvoudiging is op zich niet onwenselijk. Het vereenvoudigen van wetgeving zou de wetgeving voor iedereen begrijpelijker maken en de uitvoering voor de Belastingdienst makkelijker maken. Ondanks deze voordelen en de wens om het belastingsysteem te vereenvoudigen, zijn diverse pogingen hiertoe tot op heden gestrand. Hiervoor zijn diverse verklaringen:

- Geld kan maar één keer worden uitgegeven. Het veranderen of afschaffen van regelingen zal bijna altijd leiden tot een herverdeling van de belastingdruk. Voor enkele groepen zal een dergelijke herverdeling een lastenverzwaring tot gevolg hebben. Deze groepen zullen een dergelijke herverdeling van de belastingdruk proberen tegen te gaan.
- Eenvoudige fiscale regelingen worden meestal gevolgd door diverse flankerende maatregelen om misbruik te voorkomen. Deze flankerende maatregelen zijn vaak toch weer complex waardoor er (uiteindelijk) geen sprake is van de beoogde fiscale vereenvoudiging.

Bovendien zijn er diverse externe factoren die leiden tot complexe wetgeving. Met name het implementeren van Europese richtlijnen en het aanpassen van regelgeving door uitspraken van het Hof van Justitie spelen hierbij een rol.

Na het betoog van Joris Wouters volgt de inleiding van Hans Boerkamp¹¹. Boerkamp betoogt vanuit het perspectief van de ondernemer (belastingplichtige). Hij stelt dat niet zozeer de complexiteit van regelgeving als hinderlijk wordt ervaren, maar wel de complexiteit van naleving van deze fiscale regels. Grote ondernemingen kunnen vaak door middel van vooroverleg zekerheid krijgen van de Belastingdienst omtrent hun fiscale positie. Kleinere

¹⁰ *Afdelingshoofd Winst Ministerie van Financiën*

¹¹ *Adviseur Public Affairs bij INretail*

ondernemers hebben deze mogelijkheid ook. Deze optie is voor hen echter minder toegankelijk omdat zij doorgaans de kosten van een dergelijk overlegproces niet kunnen dragen. Boerkamp sluit zijn betoog af met de stelling dat belastingwetgeving complex mag zijn, zolang de gevolgen van de regeling duidelijk zijn en de ondernemer eenvoudig deze wetgeving kan naleven. Indien fiscale wetgeving ruimte biedt voor maatwerk, zal de regelgeving eenvoudiger uitvoerbaar worden voor belastingplichtigen.

Tot slot betoogt Wendy van Roij¹² vanuit het perspectief van de rechterlijke macht. Zij gaat in op de complexiteit van wetgeving op het gebied van formeel belastingrecht en rechtsbescherming. In fiscale procedures lopen meestal verschillende bezwaar- en beroepsprocedures door elkaar. Dit maakt procederen complex voor belastingplichtigen, hetgeen de toegang tot de belastingrechter lastig maakt. Een door Van Roij aangehaald voorbeeld hiervan is artikel 9.6 Wet IB 2001. Dit artikel biedt de mogelijkheid om te verzoeken om ambtshalve vermindering. Tegen de afwijzing van een dergelijk verzoek kan een belastingplichtige in bezwaar en vervolgens in beroep gaan. Deze rechtsgang loopt vaak naast en niet parallel aan de beroepsprocedure tegen de belastingaanslag zelf.

Tot slot betoogt Van Roij dat het invoegen van open normen in belastingwetgeving de rol van de rechtssprekende macht belangrijker maar, doordat een uitgebreide parlementaire behandeling van deze open normen soms ontbreekt, tevens ook lastiger maakt. “De rechter zou immers niet op de stoel van de wetgever moeten gaan zitten”, aldus Van Roij. Bij teveel open normen zou dit wel kunnen gebeuren.

Plenaire discussie

Na het betoog van Van Roij volgt een discussie omtrent de spanningen tussen rechtszekerheid en rechtvaardigheid. Daarbij benadrukt Boerkamp dat het belang van deze rechtszekerheid niet onderschat mag worden. Een aanspreekpunt bij verticaal toezicht zou deze rechtszekerheid voor MKB-ondernemers kunnen waarborgen aldus Boerkamp. Ook het belang van een goed wetgevingsproces komt tijdens de plenaire discussie aan de orde, uit een goed wetgevingsproces kan doel en strekking van een regeling worden gefilterd. Wanneer een dergelijk wetgevingsproces ontbreekt, leidt dit tot onzekerheid bij belastingplichtigen en zal een eenvoudig ogende regel alsnog als complex worden ervaren. Tot slot wordt er een terugkoppeling gemaakt naar de eerder besproken nieuwe economie, en wordt geconcludeerd dat deze nieuwe economie waarschijnlijk zal leiden tot alleen maar meer complexe (fiscale) regelgeving.

4. Big Data

¹² *Belastingrechter bij Rechtbank Zeeland-West-Brabant en raadsheer-plaatsvervanger bij Hof Amsterdam*

Het onderwerp Big Data wordt ook door drie sprekers ingeleid. Eric Dankaart¹³ bespreekt de voordelen van het gebruik van big data in de adviespraktijk en Vincent Langen¹⁴ het efficiënter controleren van aangiften door middel van data analyse. Tot slot bespreekt Sacha Jafari¹⁵ het toepassen van blockchaintechnologie bij de heffing van omzetbelasting.

Eric Dankaart begint met het vaststellen van een definitie voor Big Data. Dit doet hij aan de hand van de drie V's van Gardner¹⁵. De definitie van big data is (i) omvangrijke en (ii) verschillende data die (iii) snel te verkrijgen is. Indien informatie twee van deze drie elementen bevat, is er sprake van Big Data. Door de technologische ontwikkelingen wordt het belang van Big Data steeds groter. Voordat de informatie uit de data gebruikt kan worden, dient er een data analyse plaats te vinden. Zodoende kan de data omgezet worden in bruikbare informatie. Door de omvang van de data kunnen er na deze analyses voorspellingen gedaan worden die een mens een stuk minder snel zou kunnen vinden. Big data kan van belang zijn bij het maken van keuzes bij een data-driven management.

Op fiscaal gebied kan een toepassing van Big Data met name interessant zijn voor de omzet- en douanebelasting. Door de (vaak versnipperde) data met elkaar te verbinden kan bijvoorbeeld de voorraad van een vennootschap doorgaans beter in kaart worden gebracht. Door deze data te combineren met contractuele data is het spoor van de waarheid eenvoudiger te volgen voor diverse belanghebbenden, hetgeen de kans op fouten in aangiften verkleint. Door toepassing van Big Data is het bestuur van een vennootschap dus meer 'in control'.

De huidige fiscale regelgeving, met name de formeelrechtelijke wetgeving, is niet geschreven in een tijd waarbij Big Data een belangrijke rol speelde bij de uitvoering van deze belastingwetgeving. Momenteel vindt de controle van aangiften omzetbelasting plaats op geaggregeerd niveau, terwijl een controle op transactieniveau een stuk effectiever zou zijn door toepassing van Big Data. Controle op transactieniveau is op dit moment echter nog niet mogelijk, omdat de Belastingdienst geen toegang heeft tot deze data. De Nederlandse Belastingdienst is, ten opzichte van andere landen, namelijk erg afhankelijk van de door de belastingplichtige aangeleverde informatie. Ook de AWR is geschreven in een ander tijdperk dan het technologische. Deze zal daarom ook gemoderniseerd moeten worden om zo een efficiëntere uitvoering voor de Belastingdienst te bewerkstelligen.

Dankaart sluit zijn betoog af met het benoemen van de keerzijde van Big Data. Hij vraagt aan de deelnemers in hoeverre het wenselijk zou zijn als bijvoorbeeld verzekeraars op basis van Big Data onderscheid zouden maken tussen verschillende verzekerden. Ook dient een onderneming zich af te vragen in hoeverre en hoe lang verzamelde data bewaard moet worden

¹³ *Partner PwC Tax Technology & Data Analytics*

¹⁴ *Data scientist bij de afdeling "Data & Analytics" van de Belastingdienst*

¹⁵ *Co-founder Summitto*

¹⁵ *Volume, Velocity en Variety.*

om bijvoorbeeld op een later moment over te dragen aan de Belastingdienst.¹⁶ Het administreren van al deze data zou kunnen leiden tot een forse toename van de administratie last bij ondernemingen. Bovendien zouden belastingplichtigen dit kunnen beschouwen als een forse inbreuk op hun recht op privacy.

De inleiding van Vincent Langen sluit aan bij het betoog van Dankaart. Langen geeft namelijk een betoog omtrent het gebruik van Big Data op de afdeling Data & Analytics binnen de Belastingdienst, een afdeling die de afgelopen vijf jaar vervijftienvoudigd is in omvang. De Belastingdienst ontvangt, naast de informatie die de belastingplichtige zelf aangeeft, enorm veel informatie van ketenpartners. Deze informatie wordt gebruikt om het doen van aangiften voor belastingplichtigen eenvoudiger te maken (door middel van bijvoorbeeld de vooringevulde aangifte). De informatie wordt daarnaast gebruikt om fraude te detecteren. Op basis van Big Data kan, door een algoritme, een risicomodel opgesteld worden. Door aangiften te toetsen aan dit risicomodel kunnen fouten hierin eenvoudiger gevonden worden en is de controle van de aangiften doeltreffender. Langen verwacht dat het gebruik van Big Data binnen de Belastingdienst de komende jaren sterk zal toenemen. Hij benadrukt wel dat het werk bij de Belastingdienst altijd 'mensenwerk' zal blijven. Toch zal de data in de toekomst nog meer gebruikt kunnen worden om de medewerkers van de Belastingdienst te ondersteunen en het doen van aangifte voor belastingplichtigen te vereenvoudigen.

Tot slot wordt door Sascha Jafari een ander systeem van heffing van omzetbelasting besproken. Momenteel wordt de omzetbelasting geheven op basis van aangiften die maandelijks of per kwartaal worden ingediend en afgedragen door een belastingplichtige. Bij het mede door Jafari ontwikkelde systeem wordt de omzetbelasting per transactie afgedragen. Door middel van blockchain kunnen facturen worden opgeslagen en van een time-stamp worden voorzien (de exacte technische werking van dit systeem wordt in dit verslag niet verder behandeld). Hierdoor kan BTW-carrouselfraude beter worden voorkomen en kan een deel van het BTW-gat gedicht worden. De systematiek bezit alle voordelen van een central-clearing systeem, terwijl de privacy van belastingplichtige gewaarborgd kan blijven. Met name het waarborgen van de privacy van belastingplichtigen is een belangrijk verschil in vergelijking met andere initiatieven ter bestrijding van carrouselfraude. Verder zal de uitvoering voor belastingplichtigen relatief eenvoudig worden. Door toepassing van de door Jafari ontwikkelde technologie werken zowel de belastingplichtige als de Belastingdienst in het 'nu'. Kostbare boekencontroles bij ondernemers zouden door dit systeem achterwege kunnen blijven en het bestuur van een belastingplichtige zal meer 'in control' zijn over de fiscale positie van de vennootschap.

5. Relatie adviseur – inspecteur

¹⁶ Zie bijvoorbeeld *SMS-parking arrest: Gerechtshof 's-Hertogenbosch, 19 oktober 2014, V-N 2014/43.6.*

Als sluitstuk van de conferentie komt de verhouding tussen belastinginspecteur en belastingadviseur aan bod. Richard Happé¹⁷ neemt de inleiding voor zijn rekening. Verschillende aspecten komen aan de orde. Allereerst kan de relatie vaak als een van samenwerking worden getypeerd. Hier moet het horizontaal toezicht worden genoemd, dat gebaseerd is op wederzijds vertrouwen, begrip, transparantie en het agree to disagree-principe. Daartegenover staat de situatie dat de verhouding tussen beiden onder druk staat en meer weg heeft van tax fighting. Daarbij kan het zijn dat de adviseur de grenzen van de wet opzoekt. Het kan ook gebeuren dat de inspecteur zich daaraan schuldig maakt.

Vervolgens gaat Happé in op de beroepshouding van de inspecteur. In zijn gedrag behoort deze zich door twee beginselen te laten leiden. Het eerste is het beginsel van magistratelijkheid: De inspecteur behoort te handelen als ware hij rechter. Zijn handelen moet de toets van de rechter kunnen doorstaan. Het tweede beginsel is het gelijkheidsbeginsel praeter legem. Soms behoort hij bijvoorbeeld ter wille van de praktische uitvoerbaarheid of ter tegemoetkoming van onbillijkheden van overwegende aard – ten voordele van de belastingplichtige – van de wet afwijken. Happé wijst in dit verband op de Doorbraakarresten.¹⁸ Hij voegt hieraan toe dat in het algemeen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur de ‘macht’ van de inspecteur begrenzen en controleren. “Recht is meer dan de wet.”

Als vervolg op de beroepshouding van de inspecteur stipt Happé de ‘Code of conduct’ van de NOB aan, waarin kernwaarden worden genoemd als ‘naar eer en waardigheid’¹⁹ voor de belastingadviseurs. Betekenisvol is dat sinds kort de Code daarbij ook naar de veranderende maatschappelijke opvattingen verwijst.

Tot slot gaat ook Happé in op de paradigmatische verschuiving die in de fiscale wereld gaande is. Als eerste wordt die verschuiving zichtbaar op het niveau van ‘de feiten.’ Denk aan de internationale informatie-uitwisseling, Fatca, Common Reporting Standards en recent Mandatory Disclosure. In de tweede plaats krijgen de overheden via internetonthullingen steeds meer feiten in handen, waarover zij anders nooit zouden beschikken.²⁰ In de procedure rondom de tipgever komt dan de vraag op hoever de inspecteur kan gaan in het gebruik maken van gestolen en/of gekochte informatie.²¹

Als tweede noemt hij de verschuiving op het niveau van het ‘recht’. Happé constateert dat de Hoge Raad de laatste jaren strenger is geworden voor belastingplichtigen en allerlei constructies torpedeert, getuige bijvoorbeeld het Mauritius-arrest.²²

Binnen dit nieuwe paradigma zal zowel de inspecteur als de adviseur opnieuw zijn positie moeten bepalen. De inspecteur zal zich daarbij steeds bewust moeten blijven dat hij

¹⁷ Emeritus hoogleraar Tilburg University

¹⁸ HR 12 april 1978, BNB 1978/135-137

¹⁹ Art 1 en 7 Code of Conduct NOB

²⁰ Voorbeelden hiervan zijn de panamapapers en de paradise papers.

²¹ Zie HR 18 december 2015, BNB 2016/39 en HR 24 november 2017, BNB 2018/18.

²² HR 5 juni 2015, [BNB 2015/165](#), [V-N 2015/27.16](#), [FED 2016/15](#)

rechtstoepasser is en zijn eigen subjectieve opvattingen moeten wegfilteren. De adviseur zal zich moeten realiseren dat hij als behartiger van het belang van zijn cliënt ook de maatschappelijke component verdisconteert. Happé sluit zijn inleiding af met de woorden: “Voor overheid en belastingplichtige geldt: ieder het zijne.”

Plenaire discussie

Na de inleiding van Happé, is het tijd voor de laatste plenaire discussie, waarbij de dagvoorzitter, Daniël Smit, de leiding heeft. Henk Koller,²³ Theo Poolen²⁴ en Richard Happé voeren aan de hand van verschillende stellingen de discussie, samen met de deelnemers van de conferentie. Door de samenstelling van de deelnemers wordt kritisch gekeken naar de stellingen en onderling gediscussieerd.

Bij het doornemen van de stellingen wordt onder meer stilgestaan bij de bereikbaarheid van de Belastingdienst. De vraag komt naar voren of grote ondernemingen een voordeel hebben ten opzichte van MKB-ondernemingen. Waar grote ondernemingen vaak een vast aanspreekpunt hebben bij de belastingdienst (een klantcoördinator), hebben MKB-ondernemingen dit vaak niet. Hierdoor is het voor de (adviseurs van) MKB-ondernemingen moeilijker om voor vragen of problemen contact te krijgen met een medewerker van de Belastingdienst. Hierbij merkt Poolen op dat het ook voor MKB-ondernemingen belangrijk is dat zij vooraf contact kunnen hebben met de Belastingdienst. Wel is het daarbij van belang dat de inspecteur niet op de stoel van de adviseur hoeft te zitten. Daar moet een duidelijk onderscheid tussen bestaan, waardoor de inspecteurs niet ‘overbelast’ worden.

Later wordt er in kleinere groepen oplossingen gezocht voor de bereikbaarheid van de Belastingdienst. Het belangrijkste punt dat alle groepjes aandragen, is dat er één centrale plek moet komen, waar de ondernemer eenvoudig met een medewerker van de Belastingdienst in contact kan komen. Dit kan een email adres, een telefoon nummer of een digitaal portaal waar men een stappenplan kan volgen, zijn. Maar het principe is duidelijk: één aanspreekpunt! Verder zal meer duidelijkheid moeten komen tussen de adviespraktijk en de Belastingdienst, zo weten adviseurs nu vaak niet waar/bij wie ze moeten zijn. Bovendien verschillen de definities voor grote ondernemingen en MKB-ondernemingen voor de belastingdienst en de adviespraktijk. Wanneer dit gelijkgetrokken wordt, zal deze duidelijkheid vanzelf groeien. Tot slot komt naar voren dat er behoefte naar is om de kloof tussen de adviespraktijk en de Belastingdienst te verkleinen. Oplossingen hiervoor kunnen zijn; meer gezamenlijke evenementen zoals het congres van vandaag of een (gedeeltelijk) gezamenlijke opleiding.

Een andere discussiepunt dat naar voren komt, is de vraag of de inspecteur zich magistratelijk behoort op te stellen, ook al is de discussie verhard. Hierbij lopen de meningen uiteen. De één vindt dat de inspecteur bij het uiterste mag beginnen om zo een voordelige

²³ *Directeur NOB*

²⁴ *Directeur kwaliteit, fiscaliteit en accountancy Belastingdienst*

onderhandelingspositie te krijgen. Een ander acht dit onwenselijk en vindt dat de inspecteur een bepaalde rol en houding dient aan te nemen als vertegenwoordiger van de overheid. Weer anderen zijn van mening dat je hier tussenin mag zitten als inspecteur, zolang hij zich aan de wet houdt. Daarbij moet altijd de vraag worden gesteld wat de rechter zou beslissen in de situatie.

6. Afsluiting

Smit sluit de conferentie af met een korte terugblik op alle inleidingen en concludeert dat het een zeer vruchtbare en inspirerende conferentie is geweest. Naar aanleiding van de behandelde thema's kan geconcludeerd worden dat het beroep van de belastingadviseur en inspecteur de komende jaren enorm gaat veranderen, vooral door technologische ontwikkelingen. Beide beroepen zullen naar verwachting echter altijd blijven bestaan omdat het fiscale vak maatwerk vereist.